

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid

nota

Besluitvorming avondklok

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rjksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

5.1.2e

M 5.1.2e

5.1.2e@minjenv.nl

Datum

27 januari 2021

Ons kenmerk

3196291

1 Doel nota

In het kader van de avondklok die tot 10 feb a.s. van kracht is: besluitvorming over wel of geen uitzonderingsgrond creëren voor vrijwilligers/personen zonder formeel of betaald dienstverband bij kerken of andere religieuze instellingen.

2 Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

- Afgelopen woensdag heeft u aan het CIO toegezegd dat voor het treffen van voorbereidingen voor online diensten geldt dat personen zich hiervoor op straat mogen bevinden, zolang dit onderdeel uitmaakt van de uitzondering "werk". De medewerkers die de (technische) ondersteuning van online diensten verzorgen zijn meestal geen betaalde werknemers, zoals bijv. de geestelijke bedienaar of de kosten. Bij medewerkers die (technische) ondersteuning verzorgen, is er geen sprake van een formeel of betaald dienstverband.
- Bij de huidige uitwerking van de afspraken is echter gebleken dat het strikt juridisch gezien niet mogelijk om hier uitvoering aan te geven.
- Alleen als vrijwilligers 'noodzakelijke beroepsmatige werkzaamheden' uitvoeren, is sprake van een uitzondering. Het gaat dan om werk gerelateerde aanwezigheid, aldus de toelichting van de regeling van de avondklok. Daarvan zal bij deze vrijwilligers geen sprake zijn.
- Indien zij wel aan die uitzondering voldoen, dienen zij een naar waarheid ingevulde werkgeversverklaring te kunnen overleggen waaruit dat dienstverband blijkt en de daarmee samenhangende noodzaak om buiten te zijn én een eigen gedagtekende en naar waarheid in gevulde verklaring waaruit de kennelijke noodzaak blijkt op die tijd op die plek te vertoeven. Op dit moment is er voor deze vrijwilligers ook geen andere uitzonderingsgrond.
- **Advies: Voor de avondklok die tot 10 februari a.s. van kracht is in deze fase geen uitzondering creëren voor vrijwilligers of personen zonder formeel/betaald dienstverband bij religieuze instellingen voor het verkrijgen van een werkgeversverklaring. Dit schept een**

breder en onwenselijk precedent voor andere groepen vrijwilligers.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

3 Toelichting op het advies

Vanwege de uitvoerbaarheid wordt u geadviseerd geen uitzonderingsgrond te creëren voor vrijwilligers/personen zonder formeel of betaald dienstverband. Daarnaast is het niet in de geest van de Tijdelijke regeling landelijke avondklok covid-19 (verder Regeling) om online bijeenkomsten te organiseren op een tijdstip waarbij personen zich buiten moet begeven na 21.00 uur. De Regeling is vrijdagavond 22 januari jl. gepubliceerd. In de toelichting van de Regeling wordt ingegaan op het recht om samen te komen voor de belijdenis van de godsdienst of levensovertuiging in relatie tot de maatregel avondklok:

"De maatregel is op geen enkele wijze gericht op het beperken van deze belijdenisvrijheid als zodanig. Niettemin, een regeling zoals die van de avondklok kan de uitoefening van die vrijheid wel raken. Algemeen aanvaard is dat zulks juridisch aanvaardbaar is, mits de betreffende regeling leidt tot redelijke toepassing. Van belang daarbij is dat het recht op godsdienst- of levensovertuiging weliswaar kan worden geraakt, maar dat dit recht nog steeds in ruime materiële betekenis heeft, nu het nog mogelijk is om voor 21.00 uur 's avonds samen te komen tot het belijden van godsdienst en levensovertuiging, alsmede om via een videoverbinding samen te komen. Aan de in deze juridische toets besloten proportionaliteitstoets is derhalve ook voldaan"

Uit deze toelichting kan worden afgeleid dat het niet in de geest van de Regeling is om online diensten te houden die doorlopen na 21.00 uur. Het dringend advies was al om geen fysieke diensten te houden.

Ook de uitzonderingen die in artikel 4 van de Regeling worden genoemd, bieden niet direct een grondslag voor vrijwilligers om werkzaamheden te verrichten, tenzij het begrip noodzakelijke beroepsmatige werkzaamheden of het begrip werk ruim wordt uitgelegd.

4 Dilemma's

U bent eerder hierover geïnformeerd bij nota van 22 januari jl. (3190015).

5 Politieke en bestuurlijke context

Indien kerken/buiten reikwijdte verzoek geen digitale bijeenkomsten kunnen houden, op een tijdstip zoals zij gewend waren kan hen worden meegegeven de opname van de dienst/bijeenkomst op een ander (vroeger) tijdstip te laten plaatsvinden.

6 Communicatie

Indien u instemt met het advies zal deze lijn aan het CIO/buiten reikwijdte verzoek worden gecommuniceerd.

Aan de uitzondering voor geestelijke bedienaren om t.b.v. dringende pastorale werkzaamheden, bijvoorbeeld crisispastoraat (zoals bij geestelijke nood, stervensbegeleiding) kan wel uitvoering worden gegeven:

- Er geldt een beperkt aantal uitzonderingen voor de avondklok. Een geldige reden om je op straat te begeven is onder andere hulpverlening aan een hulpbehoevend persoon.
- Wanneer er sprake is van crisispastoraat of bijstand verlenen aan stervenden, terminale patiënten, valt dit onder deze uitzondering.

7 Afstemming

NCTV: 5.1.2e

Datum

27 januari 2021

Ons kenmerk

3196291

8 Bijlagen
Geen

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
27 januari 2021

Ons kenmerk
3196291